

nek mindenképpen figyelemmel kell kísérnie! Végül egy olyan egyszerű árképzést értékelő rendszert találunk a könyvben, amelynek segítségével minősíthető az árképző teljesítménye. Eldönthető továbbá, hogy mennyire optimális és mennyire javítható az adott árképzési gyakorlat. Az okos árképzőnek meg kell vizsgálnia a vállalat árképzési stratégiáját, a több szempontú értékelés segítheti elő a hatékony árképzést a vállalatnál.

R. I.

Földesi Tamás

MINŐSÉGRŐL, TANÚSÍTÁSRÓL

ISO-szabványok, modellek,
filozófiák

SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Rt.,
Budapest, 2000. 130 p.

A piacok megszerzéséért, kibővítéséért folytatott verseny egyre élesebb lesz, párhuzamosan a gazdasági élet fejlődésével és a fogyasztók igényeinek növekedésével. A versenyképességet a lehető legjobb minőség biztosítja és az, hogy a kiváló minőség milyen ráfordításokkal érhető el. Mindezek a törekvések új szemléletmódot kívánnak meg a vállalkozások működésében a vezetők részéről a fejlesztés, a gyártás, az ellenőrzés és az értékesítés területén egyaránt. A minőségirányítás rendkívüli fontosságának felismerésével lényegesen megnőtt a cégek, vállalkozások vezetőinek felelőssége, mert a mélyreható változások új stratégiát is igényelnek: a versenyképességet növelő minőségű termékek és szolgáltatások előállítására és nyújtására kerül előtérbe. Ez az új filozófia a Teljeskörű Minőség Menedzsment (Total Quality Management – TQM) szemlélete, amely a teljes körű minőség szabályozáson kívül

magában foglalja a minőségbiztosítást is, és a gazdálkodó szervezet összes tevékenységének fokozatos javítására irányul. Ennek kell érvényesülnie a gazdasági élet valamennyi területén, elsősorban a vezetők gondolkodásmódjában. Feltétlenül szükséges hozzá a műszaki, gazdasági és minőségügyi szakemberek együttműködése. A könyv a mindennapi gyakorlatban előforduló minőségirányítási feladatok, problémák megoldásához nyújt segítséget.

A korszerű minőségirányítási, minőségfejlesztési és minőségbiztosítási rendszerekben a gyártmányok ellenőrzése helyett a gyártási folyamatok alapos ellenőrzése, elemzése kerül előtérbe. Ennek az ellenőrzésnek olyan információkat kell nyújtania a vezetés számára, amelyek lehetővé teszik a gyártási folyamatokba történő közvetlen beavatkozást a hibák továbbterjedésének megakadályozására. A vezetőknek még a bevezetés előtt meg kell ismerkedniük a minőségirányítási rendszer előnyeivel, hogy a végrehajtás során a vállalatnak minél nagyobb haszna legyen belőle. Ez a rendszer eredményesen állítható a környezetvédelmi célok szolgálatába, szó van a könyvben a környezetközpontú irányítási rendszerek (KIK) bevezetéséről, gyakorlati megvalósításáról is.

A TQM legfontosabb célkitűzései: a vevők elégedettségének elnyerése, az erőforrások gazdaságos elhasználása, a folyamatos minőségjavítás, a dolgozók fejlődésének elősegítése és a megfelelő szervezet kialakítása. A szerző ismerteti a 14 európai nagyvállalat által létrehozott Európai Minőségirányítási Alapítványt (EFQM), majd a szabványosítás fontos szerepét a minőség alakulásában, javításában. Képet kapunk a szabványosítás nemzetközi helyzetéről és a nemzetközi szabványoknak a nemzeti szabványokba való bevezetéséről. Részletesen megismerjük az ISO 9001 szabványt, bevezetésének módját, a termékek szabvány szerinti előállításának, mérésének és tökéletesítésének a

követelményeit. A továbbiakban arról olvashatunk, hogy az ISO 9001 szabvány bevezetése mennyiben befolyásolja a minőségirányítási rendszer kiépítését, majd a szerző azt fejtegeti, hogy a várható EU tagságunknak milyen hatása lesz a minőség alakulására, az export-importra és a tanúsításra.

A tanúsítás olyan eljárás, amelynek során egy független fél írásban igazolja, bizonyítja, hogy valamely termék, gyártási folyamat vagy szolgáltatás megfelel az előírt minőségi követelményeknek. A gyártó félnek a minőségre vonatkozó közlése – a nemzetközi meghatározás szerint – nem tanúsítás! Az Európai Unióban előírják, hogy mely termékeket kell tanúsítani; az intézkedések a hazai tanúsítványoknak megfelelő külföldi tanúsítványok elfogadásáról is rendelkeznek. A tanúsítási modulokról, az egységes tanúsítási megjelölésekről és a nemzetközi tanúsítási rendszerekről szintén szó van a könyvben.

A tanúsítással szorosan összefügg az akkreditálás is, amelynek során az erre felhatalmazott szervek elismerik, hogy valamely intézmény vagy személy alkalmas meghatározott tevékenységek, feladatok elvégzésére. Szó van itt a laboratóriumok, a tanúsító testületek akkreditálásáról és a nemzeti akkreditáló szervek kétféle típusáról (kormányzati szervek és közérdekű szervek által végzett akkreditálás). Magyarországon az 1995. évi XXIX. törvény létrehozta a Nemzeti Akkreditáló Testületet (NAT), amely köztestületként működik, és hazánkban kizárólagos joga van az akkreditálásra.

A könyvben végül felsorolást találunk az európai és magyarországi minőségügyi szervezetekről. A Mellékletek az ISO 9001:1994 követelményeit, a minőségirányítás szabványait és az új ISO 9001 tervezetét mutatják be.

Rubóczky István